

Et varigt minde

2004

Med en ny nationalsang ville pensionisten gøre sit til, at Carstensgade blev omdannet til en boulevard, som blev opkaldt efter ham.

Pensionisten følte sig træt, gammel - og til nærmest ingen verdens nytte. Det var længe siden nogen lagde mærke til, om han kom eller om han gik.

Han boede stadig på 2. sal i et hus i Küchlersgade sammen med sin kone. Huset tilhørte hans søn og svigerdatter, og han blev tit nok mindet om, at hans egen tid som husejer var forbi for længe siden.

Hans tid var i det hele taget ved at være forbi. Helt forbi.

Han var aldrig faldet rigtig til i Küchlersgade. For ham var Carstensgade stadig Humlebys hovedgade. Det var her han selv havde været husejer i en menneskealder og hvor han havde slået sine folder og foldet sig ud.

Men i Carstensgade var der flyttet så mange nye ind, at der var langt mellem folk, som kendte ham og selv blandt dem var det de færreste, der gad hilse.

”Nej - mig er der nok ingen der vil savne, når jeg om lidt skal herfra, gad vide om der vil være nok til at bære min kiste”, tænkte han bittert.

Nå, den berygtede rør lægger vil nok som sædvanlig række konen en hjælpende hånd, så det problem skulle hun nok også finde en løsning på, som hun fandt løsninger på alt andet.

Konen havde overtaget hele husholdningen og bestemte alting. Når hun havde brug for hjælp til et eller andet var den berygtede rør lægger næsten altid mere end villig.

Tænk at skulle bæres gennem kirken og ud til rustvognen af en berygtet rør lægger – måske endda sammen med et par kumpaner fra Bob's hytte. Hvor ynkeligt. Blive båret ud af sådan nogen – og så være væk. Glemmt.

Næste år er 2005 – H.C. Andersen-året – hele landet og det meste af verden vil være på tærne for at fejre en 200 år gammel for længst afdød mand, som skrev børnebøger.

Skal der virkelig ikke mere til for at blive verdensberømt og blive husket i flere hundrede år?

Küchler, som havde givet navn til den gade, han selv boede i, var stort set kun kendt, fordi han havde malet et portræt af H. C. Andersen.

Nej man skulle have været digter, maler eller billedhugger. Fhv. prokurister får ikke gader opkaldt efter sig.

Der må være andre måder – som f.eks. ham Carsten, som Carstengade er opkaldt efter? Hvordan bar han sig egentlig ad med at opnå den store ære? Det havde han tit tænkt på; Humlebys hovedgade burde have navn efter en mere markant personlighed end en eller anden ved navn Carsten.

Hvad med Marinus Martinussens Gade?

Det svimlede for ham. Det var den helt rigtige måde at blive husket på – at få Humlebys hovedgade opkaldt efter sig. Så pyt med hvem, der bar kisten, og om nogen gad lægge en blomst på hans grav.

Men Marinus Martinussens Gade – det ville ligesom ikke rigtig bide sig fast – og da slet ikke i hukommelsen på en taxachauffør. Skulle det være noget – så skulle det ende med allé eller boulevard og ikke med -gade og da slet ikke med -vej.

Marinus Martinussens Allé – det lød langtidsholdbart – eller endnu bedre Marinus Martinussens Boulevard.

Han gik over i Carstengade og funderede over, hvad det ville kræve.

Allé – det er noget med træer på begge sider – det kunne han godt se for sig. Det havde der faktisk været engang – de tidligere gadebump havde træer på begge sider. Dengang kunne man faktisk godt have kaldt Carstengade for en allé. Men boulevard var der nu mere format over.

Skulle man gå efter at sætte sig et varigt minde for alvor, så kun-

ne mindre ikke gøre det. Marinus Martinussens Boulevard – det var det helt rigtige navn. Hvis forhaverne på gadens nordside blev inddraget til formålet og fortovet flyttet ind til husene, ville der blive plads til en midterrabat i stil med Sønder Boulevard. Så var den hjemme.

Men hvordan bragte man sig på dagsordenen i Vejnavnenævnet som oplagt emne til at få en boulevard opkaldt efter sig?

Han vidste, at Christian Kirkeby, fra Ernst Meyers Gade sad i nævnet; – hvis man nu forsynede ham med en bugnende frugtkurv med udsøgte flasker og et par havaneser-cigarer...

Nej...hvis det bare var sådan noget, der skulle til, ville denne Kirkeby nok køre rundt i en BMW.

Der var ingen vej udenom, han måtte i sine sidste leveår præstere noget helt ekstraordinært – noget der ville sikre ham varig berømmelse.

"Hvis forhaverne kommer væk, er der plads til en midterrabat, så er den hjemme...", tænkte pensionisten glad.

Han havde med sin tidligere bedrifter forskaffet sig sporadisk berømmelse som happening-kunstner, men det ville han nødigt huskes for. Der var historien om, hvordan han i kulturbyåret (se Onkel Svends julehistorie 1996) til daværende kulturminister Jytte Hildens begejstring i månedsvis havde boet i et hus, der var pakket ind i lærred. Og så sent som i fjor havde han malet striber i alle Humlebys gader – også det blev anset for at være en vellykket happening. Også den historie måtte gerne glemmes. Jo før jo hellere.

Nej. Det skulle være som digter, han måtte slå sig igennem. Som han havde det, ville der nok ikke blive tid til at skrive mange digte – og da slet ikke en roman. Men hvordan går man hen og bliver udødelig ved at skrive ganske få digte – eller måske kun et enkelt? Det skulle i den grad få tag i folk, at de vil lære sig det så godt som udenad, hvis det skulle give berømmelse nok til, at han ville få en boulevard opkaldt efter sig.

Det skulle jo være noget i retning af „Der er et yndigt land...“ som selv berusede fodboldtusser kan synge med på.

Så slog det ned i ham som lyn fra en klar himmel, selv om himlen var alt andet end en klar, det var faktisk en mørk og stormfuld aften, han havde bevæget sig ud i. En ny nationalsang...Sådan en var i høj grad tiltrængt. Øllenslægers tekst til Der er et yndigt land er dybest set skinbarlig nonsens fra ende til anden...

„Der er et yndigt land...“ Ja, ja, bevares. Hvis man ser bort fra Jylland og de fleste af øerne, kan det jo være rigtig nok.

„...det står med brede bøge“

Han kom sin strenge geografilærer i hu. Han stod parat til at give en et rap med pegepinden, hvis man ikke omgående kunne svare på - hvor ligger Belgien, og hvor ligger Tyskland? Alle andre lande i denne verden ligger – nydeligt fordelt ud over verdensdelene... Men Danmark står! – som det eneste land i hele verden. Og hvor? – ..nær salten Østerstrand!

..Et land, der står nær en strand.. står det ude i vandet eller inde på land - og i givet fald, hvor ligger så det land...? Og hvor længe

bliver det så stående der? – så længe bøgen spejler sin top i bølgen blå – som om man kan spejle sig i en bølge – Sikke noget ævl.

Nej – en ny nationalsang er i høj grad påkrævet. Vort fodboldhold og de brave roligans vil jo blive grinet ud af ethvert stadion, hvis det faldt nogen ind at køre rulletekster med en oversættelse af „Der er et yndigt land“.

Her lå vejen åben til at gøre sig udødelig. Hvor svært kan det være, hvis noget som „Der er et yndigt land“ kan være godt nok.

I den følgende uge kværnede stumper af vores sangskat rundt i hovedet på ham. Naboerne kunne se pensionisten gå lallende rundt i kvarteret med en notesblok i hånden. Af og til standsede han og gjorde et notat, for straks efter at rive papir ud af blokken og krølle det sammen. Det generede ham ikke, at hans særprægede adfærd vakte en vis opsigt.

– De kan lige så godt vænne sig til, at sådan er det at have en digter boende i kvarteret. Af og til sang han en linje højt, men for det meste nøjedes han med at nynne. Efterhånden var beboerne så opslugt af at hænge lyskæder op, købe julegaver og feje for egen dør, at de ikke bemærkede ham.

– Bare vent. Når dronningen kom til Humleby for at takke ham for den nye nationalsang, kan det nok være, at det ville gøre indtryk både på bestyrelsen for Beboerforeningen og på bestyrelsen for selve husejerforeningen, som ville blive henrykt over, at huspriserne ville stige endnu mere, når det blev landskendt at her boede forfatteren til Danmarks nye nationalsang.

Foreløbig stod der ikke rigtig noget på papiret af blivende værdi. Han endevendte sin hukommelse og vred sin hjerne.

Det nagede ham ham, at nogen i anledning af H.C. Andersen-året nok ville prøve at få „I Danmark er jeg født“ gjort til nationalsang. Han var nødt til at præstere noget, der hævdede sig over den.

Han stod i en kø i ved kassen i Brugsen og brød pludselig ud i sang:

„I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme. Der har jeg rod...!“

Han standsede lige så brat, som han var begyndt. Alle vendte sig og stirrede på ham.

„Jeg har ikke rod hjemme hos mig. Det har jeg ikke haft siden jeg og konen flyttede sammen igen. Det skal hun nok sørge for. Bare jeg smider et krøllet papirark i et hjørne, er hun over mig...“ Folk blev ved med at kigge på ham. „Stakkels mand“, var der en der sagde. Og så havde de allesammen igen hovederne optaget af stress og juleforberedelser.

Han følte sig aldeles ikke stakkels. Tvært imod. En følelse af letelse bemægtigede sig ham ved tanken om, at også „I Danmark er jeg født“ kører ud i noget, som ordentlige mennesker ikke kan vedkende sig. Ordentlige mennesker har ikke rod derhjemme.

Den eneste seriøse trussel, der herefter kunne være tale om måtte være Johannes V. Jensen, nobelpristager, og forfatter til århundredets roman „Kongens fald“.

Da han lå i sin seng om aftenen kørte brokker af Johannes V. Jensens „Hvor smiler fager den danske kyst“ rundt i hovedet på ham. Det var en god sang – svær at konkurrere med.

Han strakte en arm ud, tændte lyset og tog sin gamle skolesangbog, som han havde liggende på natbordet.

Hans trætte øjne gled ned over linjerne med de alt for små bogstaver. Pludselig spilede hans øjne sig op. Han satte sig op i sengen med et sæt:

Jamen, hvad er det dog der står, råbte han.

Han rev i sin kones arm. Hun var allerede blevet vækket og var rasende irriteret.

„De gamle lig, som mod søen stunded...“!!

Der har vi uskyldige skolebørn stået ved morgensang gang efter gang og sunget om strandvaskere, der ligger og skvulper i vandkanten. Gamle lig...det er jo direkte afskyeligt. De små bogstaver flimrede for hans øjne. Så dukkede der af disen nogle ord, som ikke gjorde det bedre – det var noget om en luder ved Sjællands port. Rystet kylede han sangbogen fra sig i chok og væmmelse.

Hans yndlingsudgave af den sang, var med radioens pigekor. Og

det har man udsat disse rene barnestemmer for; der har de stået i deres fine kjoler med klare øjne og sunget om en gammel luder ved Sjællands port. Han var så opbragt, at det var helt udelukket at falde i søvn igen. For ikke at tirre konen yderligere satte han sig ind i stuen og fandt sin notesblok frem. Johannes V. Jensen kunne bare vente sig.

I dagevis ledte han efter en egnet melodi. Uden at have en melodi i hovedet kunne han slet ikke få ord på papiret. Det var svært nok i forvejen. Men hvilken melodi...?

Efter at have gået lallende og nynnende rundt om sig selv dukkede „Nu går våren gennem Nyhavn“ frem igen og igen. „Der må være noget ved den melodi“, tænkte han. ”Det kan i hvert fald ikke være vejret, der får mig til at tænke på den”. Det var klamt, koldt og blæsende. Våde sludklatter blandet med isnende regn slog ham ind i hans af grublen forpinte hoved.

*Vi har ingen stride strømme,
vi må nøjs med Øresund.
Hver en dansker som kan svømme
kan nå hele landet rundt.
Vi har hav og mange broer
også over Store Bælt.
Det på penge kun beroer,
og vi har et borefelt.*

For en gangs skyld havde han et helt vers, som han ikke umiddelbart krøllede sammen. Her fik han sagt meget om Danmark – og ikke et ord om lig og gamle ludere...

Han tog optimistisk fat på et endnu et vers:

Vi har prinser og prinsesser...

„Ja – har vi nu også det? Der er da vist kun en prinsesse tilbage.

Pyt – med den fart Joke altid har på, skal han snart støve en ny op“, tænkte han glad.

*...og et gammelt kongehus
de har mange interesser
vin og biler, sus og dus....*

Nej ..den familie skal vi vist ikke nærmere ind på. Han måtte tage fat et andet sted – noget poetisk – noget malerisk som solopgang og solnedgang...

*Solen stiger over Gudhjem
og går ned ved Sønderho...*

Nu begyndte det at ligne noget. Sol over Gudhjem...det fik ligefrem hans tænder til at løbe i vand. Et stykke med røget sild, æggeblomme, rigeligt med purløg og finthakkede løg og radisere ...mums. Han fik det aldrig. Hans kone kunne ikke fordrage sild og da slet slet ikke røgede.

Han kom til at tænke på sin anden livret – gule ærter med flæsk og pølse. Det fik han heller aldrig. Konen var urokkelig, hun afskyede det.

Nå tilbage til verset med den gode begyndelse. Hvad rimer på Gudhjem?

Det er der ikke noget, der gør, så må man ty til digterisk frihed og læne sig lidt ud.

*når vi er ved vores fuld' fem
er her dejlig fred og ro.*

Han kunne ikke få tankerne væk fra gule ærter med flæsk og pølse:

*Her serveres gule ærter
flæsk og pølse sat på bord,
der findes stadig danske værter
på en del af vores kroer.*

Ikke fordi han havde noget i mod, at indvandrere overtog urentable spisesteder, men gule ærter med flæsk og pølse havde de ikke på kortet. Her var der noget dansk egenart, vi nok skulle tænke lidt mere på at værne om. Han var glad for at have fået det med i sangen.

Hans tanker ville ikke slippe gule ærter med det hele. Brændevin og øl skulle der til, det er jo da også en væsentlig del af dansk kultur. Måske kræver det et helt vers for sig selv.

*Når vi knapper op en bajer
og en dejlig snaps dertil
så'r det lig' før drøvlens svajer
og vi har det som vi vil.
Det er godt til gule ærter,
det' godt til røget sild,
det er ikke særlig sært der'
tit er no'n der bli'r lidt vild'.*

Nu havde han i det store og hele været landet rundt, fra øst til vest og sol op og sol ned, og god mad og øl og snaps. Der manglede stort set ikke noget, men tre vers var nok lige lovlig lidt, selv om der sjældent blev brugt flere. I hvert fald ikke til landskamp. Der burde nok også være et vers om sport, det er jo det man bruger nationalsange til.

Han synes også en nationalsang skal slå fast, at vi vil fred her til lands. På den måde ville han også få taget klar afstand til Kong Kristian, som stadig i visse kredse bliver brugt som Danmarks nationalsang, selv om det er en krigerisk og blodig splattersang.

*Danske drenge, danske piger
vi går ikke ind for vold.
Ligegyldig hvad de siger
vi vil helre spille bold.
Der er også dem der cykler
båd' for alvor og for sjov.
Og vi jorder dem der hykler,
for vi har vor jantelov.*

Den var hjemme. Nu stod bare tilbage at få sangen ophøjet til nationalsang. Hvem bestemmer mon sådan noget, efter at regeringen har fyret alle smagsdommere?

Måske dronningen?

Hun blev nok taget med på råd, men bestemme fik hun næppe lov til.

Der var ingen vej udenom. Der måtte skabes en opinion og rejses et folkekrav. Han besluttede sig for at sende sangen til Danmarks Radio.

I dagevis ventede han spændt, men der kom ikke noget svar. Postbudet var irriteret, fordi han hver dag stod på vagt ved Küchlersgades indkørsel, og bragte uorden i de sorterede bundter med sit evindelige spørgsmål om brev fra Danmarks Radio. Men pludselig en dag kom posten til hans gadedør længe før, hun plejede at nå op i den ende af Küchlersgade.

”Så er brevet der fra Danmarks Radio, så kan jeg vel få fred til at passe min rute”, sagde postbudet, da han tog imod i døren.

„Tak for Deres glimrende forslag til en ny nationalsang, sådan en stod vi lige og manglede. De må ikke vise teksten til nogen, før vi har præsenteret den...“, længere kom han ikke. Det svimlede for ham. Den var hjemme – Marinus Martinussens Boulevard – nu kunne han komme her fra med værdighed og fanfarer, og aldrig blive glemt.

De næste dage var han ikke til at skyde igennem. Da han ringede til brevets afsender i Danmarks Radio, fik han at vide, at sangen ville blive præsenteret selve juleaften.

Han ville ikke lade sig interviewe til TV og aviser. Alle ville selvfølgelig lokke versene ud af ham. Men der ville han ikke give sig. Når Danmarks Radio har sat juleaften af til formålet, så kunne han også holde sin del af aftalen.

TV-programmet for juleaften sagde intet om præsentation af den nye nationalsang.

Måske havde en eller anden fået kolde fødder. Sammenbidt sad han og stirrede på et fjoget julekalender-program, mens hans kone, søn og svigerdatter gik i gang med juleanden. Den ville han ikke gå glip af. Han satte sig hen til bordet og spiste med... Pludselig fik han et stort stykke and i den gale hals.

Efter en trompetfanfare gjaldede hans sang ud fra skærmen. De fjogede narrehatte i julekalender-programmet stod ret og sang.

„Med Angoras nationalsang siger vi tak for dennegang og glædelig jul“, råbte en tåbelig person med blå strithår og cykelbukser.

I rulleteksten umiddelbart efter stod der meget tydeligt Marinus Martinussen på skærmen som forfatter til Angoras nationalsang.

„Jamen Marinus. Så forstår jeg bedre“, råbte hans kone... „Hvor er jeg stolt af dig“. Hun dunkede ham på ryggen, så andestykket fløj ham ud af munden sammen med en hel mandel, som han havde gemt under tungen til ris a la manden.

Pensionisten rettede sig op.

„Hvad ud ad tabes må ind ad vindes“, sagde han og gav sin kone en kærlig krammer.

De gik sammen hen til vinduet og så julesneen dale i lyset fra omdiskuterede gadelamper. Sneen dannede klædelige puder på buske og træer. Snekrystaller glimtede i de langt kønnere små lys fra glitrende lyskæder – og ovre fra Jerichausgade hørtes den glade bjæffen fra fem små hvalpe.